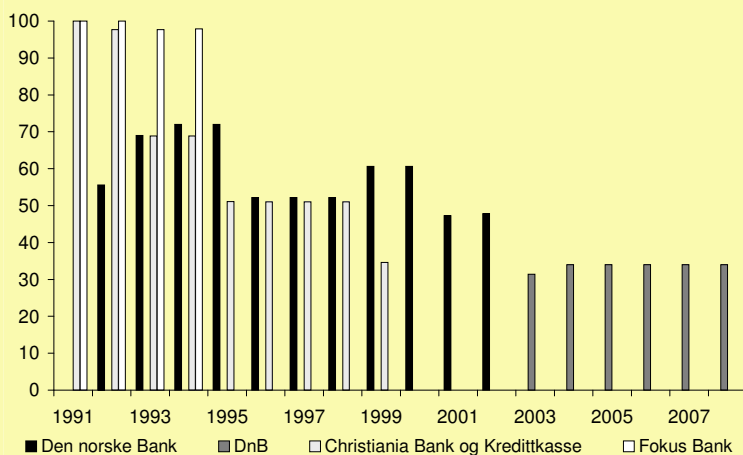

Na de nationalisering van de Noordse banken: bad banks, fusies en gedeeltelijke privatisering

De bankencrises van begin jaren negentig in Noorwegen, Zweden en Finland leidden tot de (gedeeltelijke) nationalisatie van de belangrijkste banken (zie vorig kader). In Noorwegen bijvoorbeeld kreeg de overheid een aandeel van bijna 60% in de totale bankensector.^a In Noorwegen werden de staatsdeelnemingen in banken ondergebracht in twee speciaal daarvoor opgerichte overheidsfondsen, mede om enige afstand te scheppen tussen het ministerie van financiën en de banken. In Zweden werd een nieuw overheidsorgaan gecreëerd, de Bank Support Authority (BSA), om de financiële crisis op te lossen. Omdat de overheid banken niet failliet wilde laten gaan - dit zou complicaties met zich meebrengen omdat faillissementswetgeving dan van toepassing werd - nam het parlement een nieuwe wet aan die verplichte overname door de BSA betekende als de kapitaalratio van een bank beneden 2% kwam. Om de problemen met de banken op te lossen werden in Zweden en Finland genationaliseerde banken gesplitst in *good banks* en *bad banks*. De *good banks* kregen de goede activa uit de genationaliseerde banken en de middelen om nieuwe leningen te verstrekken aan lokale bedrijven en huizenbezitters. De *bad banks* kregen de dubieuze leningen en de opdracht deze zo goed mogelijk te gelde te maken en zichzelf daarna op te heffen. De Zweedse *bad bank* Securum slaagde er al in om zich in 1997 op te heffen, vijf jaar na de nationalisering en tien jaar eerder dan voorzien. De Finse *bad bank* Arsenal slaagde er pas in 2000 in om zijn laatste bezittingen te verkopen en zich op te heffen, negen jaar na de eerste nationalisering in Finland. Het staatsaandeel in de *good banks* verwaterde door privatisering en door fusies. Het genationaliseerde Zweedse Nordbanken fuseerde met een aantal andere banken uit Noorwegen, Finland en Denemarken tot de huidige Nordea bank. Het Noorse genationaliseerde Fokus werd later overgenomen door Danske Bank.

Momenteel is in Noorwegen en Zweden het staatsaandeel in banken nog steeds groter dan vóór het uitbreken van de crisis 18 jaar geleden. De Zweedse regering is nog steeds de grootste aandeelhouder in Nordea, met een aandeel van 19%. In Noorwegen is het staatsaandeel in de bankensector momenteel 13% en is de belangrijkste bank (DnB) voor 34% in handen van de overheid.^b

Staatsaandeel in banken Noorwegen, in %

^a Bergo, J., Crisis Resolution and Financial Stability in Norway, speech at Bank Indonesia, december 2003.

^b Daarnaast is 3% van de aandelen in eigendom van Folketrygdfondet, het Noorse staatspensioenfonds.